

Hoc in libello hæc continentur,

V L R I C H I
De Hutten, Equitis Ger-
mani, ad Carolum Imperatorem, ad-
uersus intentatã sibi a Romanistis
vim & iniuriam, con-
questio.

Eiusdem alia ad Principes ac viros Ger-
maniae, de eadem re conquestio.

Eiusdem ad Albertum Brandepurgen, &
Friderichum Saxonũ Ducẽ, Prin-
cipes Electores, alięq; ad alios
Epistolę .:

I A C T A E S T A L E A .

CAROLO Romanorum, & Hispaniarum regi
Ulrichus de Hutten eques Germanus .S.

Essi multa esse video, quę te occupatum ha-
bent hoc tempore, ardua illa & longe maxi-
ma, princeps Carole, rex inuictissime, tamē,
nullum esse importunum compellandi te tempus ar-
bitratus sum, quo eodem cognitum sit, accusationem
intendere aduersarios apud te mihi. Quum igitur in-
tellexissem paucos ante dies, quendam istic Pontifica-
cis oratorem vehementer conari hoc, vt tu mihi suc-
censeas, statim has fortissimo viro, tuo consiliario, &
a bellicis ministro, amico meo Francisco de Sichin-
gen, cum ad te proficisceretur iam, perferendas tradi-
di. Accusatum me huc mittitur ab Episcopo Roma-
no, atque hoc tu solum fieri putabas. Sed ego quod
monitus sum nuper, itidem certiolem faciam: subor-
natos iam multo ante ab istis, qui extinguēdo mihi,
siue ferro id, siue veneno patrari possit, operam da-
rent: idq; in tua aula, vbi tunc negociū mihi erat. Ne-
q; hoc patiar ignorare te, quod certum habeo, impe-
ratum a Leone X. quibusdam hic Principibus, vt cō-
prehensum me, vinctum Romam mittant. Hęc insti-
tuta ante sunt quam apud te reus fierem, & tamē qui
hoc sunt conati, accusationi adhuc locum esse volūt.
Quod per maiestatem te tuam obtestor, tuamq; im-
ploro fidem, ne patiare tantum impetrari abs te, quā-
tum audent petere improbi. Petunt autem. vt per te
liceat vinctum abducere equitem Germanum, eius
corporis, cui tu caput impositus es membrū, Quod

HVTENICA AD CARO-

ob malefactum? Certe profecto nullum, ipsis etiam
illis qui petunt testibus. At qua de causa? Quia Chri-
stiana m adserui veritatem, nouitias Pontificum dete-
stus fabulas. Quia ad pristinam, & huic nationi tu-
ocq; Imperio debitam respexi libertatem, externū de-
tractans iugum. Nam quale hoc peccatum est, quod
hinc aliquid illorum decessit lucro? Si nescis em, hoc
in primis stomacho fuit ipsis, quod passus non sum,
tantum maiestati tuæ decedere, quantum illorum ad
se trahit cupiditas: & quia indignum duxi nostra vir-
tute, nobis cottidie depilationibus patere hanc patri-
am, nouæq; semper expositam esse prædæ: eiq; sui
iuris monstrator fui, suæ dignitatis monitor. Quod
ipsum si scelus est, tamen quia tuus sum, ad alienum
vocari supplicium, quia te Principem agnosco, ad
externam rapi pœnam non debeo. Nisi carceres hic
tu non habes, & gladios non habes, aut laqueos:
quibus fontes punias. Sed habere te non ignorant,
sibi licere omnia volunt. Quod videre te oportet, ca-
uendum quid sit: neue plus nimio in ius concedi tu-
um tibi patiaris: non dico, si hoc dederis (nam datu-
rum nullus est metus, ne suspicio quidem) sed pati-
enter si orari etiam abs te huiusmodi tuleris. Atquæ
hoc sollicitè adcurandum tibi existimo, quia omnis
in te vno posita Germania est, ne quos ornare etiam
debebas, non tueri eos videaris, neue quos officii
erat tui euehere, deprimi eos sinas. Vbi si tēpus spe-
ctandum non esset, tamen exempli rationem habere
te conueniebat. Quo tandem deuenient em res Ger-

A ii

LVM CONQVESTIO.

manæ, quæ reliqua libertatis nobis spes, aliis nostræ
 virtutis opinio erit, si neq; tuo inferuire honori licet,
 neq; accommodare patriæ tutum est? Deniq; vbi re-
 ligio, vbi pietas, si quæ Christus docuit, meminisse
 nõ oportet, atq; immortalibus illius institutis, huma-
 nas præferre tradiunculas cogemur? Vtinam vi-
 deas qui sint hic passim contra hanc vim gemitus, que
 contra iniquitatem hanc suspiria: quæ vt hæc vindic-
 ces, tui expectatio. Tandem videtur enim ius & fas
 omne ab his deleri, omnia omnibus eripi. Cuius rei
 quæ mea est fortuna, in me, si vsquam alibi, documen-
 tum dederunt. Non est hæc magna atrocitas enim, in
 auditum, indefesum, indicta causa, velle vincere, velle
 torquere, velle occidere, præsertim iudicium expe-
 ctantem, & cognitionem appetentem? Fateor hoc
 me scriptis conatum efficere, vt hic vertatur rerum or-
 bis, hic emendetur status. Debit ea res magni esse
 periculi: Imo vilius esse debuit? Neq; nego promp-
 tus fui, sed oportune: audax, sed necessario. Et vt quæ
 fiducia sit videas, ne adhuc quidem clamare desino,
 contra hostes veritatis contra publicæ libertatis op-
 pressores, contra tuæ dignitatis contemptores. Neq;
 vnquam desinam, nisi tu nolueris, consulum tibi, p-
 spectum patriæ. Sed voles: & ab eo abhorrebis muls-
 tum, quod te isti facere nõllent, si bonos ferre hic Im-
 peratores possent. Tu sis tamen qualem te esse decet:
 ne istis, quales cupiunt esse liceat. Qd' tibi cõsulo, offic-
 um est, quod amo patriam, pietas. Mea nulla priuata
 res ẽ nulla, ppria causa, nullũ peculiare negociũ. Nã

quid fa
 quid eo
 pertine
 lunt: eo
 contra
 æquita
 tati test
 consulu
 gas ar
 Imper
 lere su
 quis m
 quod
 malor
 dem d
 bitas,
 omnia
 Nunc
 pidita
 inde n
 fertim
 quam
 seruat
 rici di
 cula s
 latro
 quia
 veru
 Quo

HVTENICA AD CARO

quid facerent isti, quam insolenter triumpharent, si
quid eorum omnium quæ tractavi, ad me priuatim
pertineret: Persequuntur me tamen, & perditum vo-
lunt: eoq; sibi autoritatē etiā deposcunt tuam. Ego
contra, primum conscientia me tueor: deinde in tua
æquitate fiduciam pono. Libere scriptis libris, veris-
tati testimonium perhibui: ex officio, tibi, ex pietatæ
consultum volui. Firmissimis aduersus pōtificias nu-
gas argumentis contendi. Institutas aduersus tuum
Imperium, communem libertatem, machinas, conuel-
lere sum conatus. Vbi sunt præmia bene meritis, ne
quis me poenā delicto timere putet? Sed quid mirū
quod in gratiam me bonorum ponere debuit, hoc in
malorum offensionem coniecisse? Tu vero aures qui-
dem dare illis potes, adsentire vero nō debes: nisi du-
bitas, si hoc adsequantur, facturos teterrime posthac
omnia. Atqui facient. Facient ita me Christus amet,
Nunquam enim intra aliquos fines illorum stetit cus-
piditas: nunq̄ modū habuit: nec mensuram fert. Pro-
inde multum refert, in presenti quid iudices, me præ-
sertim haud dum audito, sed cupiente apud te iudicē
quam primum voles, causam hanc dicere. Quia
seruatam volui patriam, ipse perdar. Quid facies par-
ricidis, si hoc ego merui? Quia soluere omnium vin-
cula sum adgressus, ipse vinciar. Quid feret quilibet
latro, si de me hoc statues? Meam famam ego perdā,
quia consultum tuæ laudi volui: falsus dicar, quia
verum docui: occidar, quia ad vitam hortatus sum.
Quo rapies omnes periuros, maleficos, impostores,

A iii

LVM CONQVESTIO.

sacrilegos, sicarios, hereticos, & idololatrias, si de his factis hanc pœnam sumes? En Christi vicarios. Petri successores, Tu vero Carole princeps, ne sine hâc, perpetuos Imperii huius hostes, palmam ex me ferre, hoc innocentis meę spolio frui, hanc triumphare victoriam improbos. Qui nisi ex sua malicia tuam estimarent indolem ea non peterent, quę tu si bonus es, imo quia optimus es, tam non dabis, quã ipsi pessimi essent, petere non vellent, abs te presertim, tali principe, his maioribus, hoc genere edito. Petunt tamen, quia moderari suas cupiditates nesciunt. At nõ dabis tu: quia obliuisci æquitatis non sustines. Scio enim, & certum habeo, quæ tua est probitas, ab hac turpitudine summe abhorre: nec passuram, seruitutem metere eum, qui seuit libertatem: & qui commune hic soluere iugum adgressus est, eũ catenas ferre te Principe non sines. Si essem alienus, tamen humanitatis hoc dictaret ratio, vt cura esset tibi innocentia, vt subuenires afflicto, liberares circumuentum, leuares oppressum. Nunc is sum, quem nisi tu seruas qualis es, dici non potes: Imperator es tu autẽ, id est, publicæ libertatis conseruator. At esse qui potes, do nec licebit Romano Episcopo, liberos hic homines & nobiles, vinctos Romam abducere? Sed de te nulla nobis talis suspicio residet, nedum opinio est. Illos vero quid non ausuros apud te putandum est. post, quam hoc semel tentare adgressi sunt. Prius mirifice Imperii huius maiestatem contempserunt: varie ac multis modis in maiorum tuorum iura con-

cesserunt
lentis pa
Imperat
præbue
rator, c
interpo
ad suum
quibus
stra pot
iorum r
rissime
esse nol
sent ips
magno
mum a
dem ce
huc ad
laxatio
simis a
homin
aliis co
pecun
pes hi
in his
runt.
specie
scordi
pulch
no to

HVTENICA AD CARO

cesserunt. Imperio multa vi, multa fraude multa vio-
lentis pactionibus per omne nefas ademerunt. Iplis
Imperatoribus osculandos pedes per contemptum
præbuerunt. Nec esse diu iam per eos potuit Impes-
rator, qui non in seruitutem se Romano Pontifici,
interposito iureiurando addiceret. Constitutiones
ad suum libitum, ex lucri sui modo proposuerunt;
quibus omnem hic libertatem obterebāt: omnia no-
stra potestatis suę nexibus constringebant: quę ma-
iorum nostrorū liberalitate ecclesiis donata sunt, aua-
rissime ad se pertraxerunt. Episcopos in Germania
esse noluerunt, quibus non pallia magno vendidif-
sent ipsi: omnes apud nos prefecturas sacerdotales,
magno suo cōmodo locādas sibi desumpserunt. Pri-
mum aliquando, deinde quotannis iterum, iam tan-
dem cottidie nouas indulgentiarum merces, venales
huc adferunt. Tum absolutiones, dispensationes, re-
laxationes, & infinitas id genus bullas, fraudulentif-
simis apud vulgū vsi persuasionibus, in magna de se
hominum opinione vendiderunt: atq; his modis &
aliis compluribus, neq; enim numerus est, tantum
pecunię, quantum dici non potest, diu iam trans Al-
pes hinc deportarunt. Præterea multo sæpe hic, &
in his principes viros, anathematis inflictu percules-
runt. Quibusdam venenum miscuerunt, alios per
speciem amicitie hostibus nefarie pdiderūt. Semp di-
scordias inter Principes nostros excitarūt, & aluerūt,
pulcherrimis sepe reb. splēdidissimis facinorib°, mag-
no totius reipub. Christianę incommodo ac publico

LVM CONQVESTIO.

malo impedimentum attulerunt. Hęc omnia inquam
 & multo adhuc plura, prius ausi sunt: vnum vt vide-
 re videor, supererat, vinculis suis obnoxios habere
 Germanos, vt quos velint constrictos hinc abripiāt,
 ecce Cratores Decimi Leonis: qui hoc te Principe ex-
 periantur, qua confidentia dic oro? Nonne eadem,
 qua te Imperatorem legi vetuerūt anno preterito, nō
 idoneum ferētes, cum alias ob caussas, tum precipue,
 quod vel vnum satis ad te impediēdum arbitrati sūt,
 quia regnum Neapolitanum haberes tu: cū hoc pul-
 chra sua quaedam constitutio caueat, ne quis Neapo-
 litanus rex in Imperatorem Ro. deligatur. Hęc cum
 fieri ab illis magno nostro cum detrimento, non sine
 maxima etiam stulticiā nostræ apud exteros opinio-
 ne viderem, nec me propter acerbitem doloris eius
 continere possem, exclamaui, vociferatus sum, scripsi
 publicauī. Optima consciētia, optima fide. homines
 ad malorum sēsū excitare conatus sum. Multos no-
 biles & potentes commoui. Atq; hinc manauit hęc
 mihi offensa, quā sic illi acceperunt, vt deposituri nisi
 fracti, quod te vindice fieri & potest & debet, non vi-
 deantur. Age igitur inuictissime Carole, nos respice
 tuā dignitatē, tuāq; tuere existimationē. Muniat hęc
 abs te ad tuendā libertatē via. Hic remergēti christia-
 ne x̄itati p te patefiat adit°. Quis audebit verē dicere
 ei, aut libere tibi cōsulere q̄s audebit, si eo noīe sic op-
 primor ego? Habes opes, vt possis: copias, vt vales:
 as: caussam, vt liceat: necessitatem, vt debeas. Insuper
 veram tibi & solidam propositam vides gloriam, si

efficias: i
 debes tu
 uidiam
 de. Scri
 exhausti
 vires at
 nus hæc
 dubiū e
 tifani. S
 velis. P
 re: cui in
 Neq; i
 sic cupi
 rē: & v
 nem rei
 prohib
 salutem
 petere
 succen
 postulu
 ritatem
 abs te c
 des eni
 bes tu
 nere h
 decern
 feste v
 tuiq; i
 ne ma

HVTENICA AD CARO-

efficias: imbecilitatis opinionem, si non audeas. Neq̄
 debes tu proposita ingēti gloria, tantillam fugere in-
 uidiā: aut vilis offēse metu, a tanta absterreri laua-
 de. Scripsi tuum hos commodum interuere: tuas
 exhaurire facultates: tuam minuere potestatem: tuas
 vires attenuare. Neq̄ non est hoc verum. Nihilomi-
 nus hæc in me procella, hoc fulmen coniicitur. Neq̄
 dubiū est, quin studiosissime hoc agāt improbi Cur-
 tisiani. Sed in te situm est, qua vi tuos impeti sustinere
 velis. Poteram qui iniuria oppugnor, iure repugna-
 re: cui immerenti vis fit, defensionem recte experiri.
 Neq̄ id non permittebat ratio, dabat natura: vt qui
 sic cupide impetebant, eorum contra vim arma sume-
 rē: & vires erāt erantq̄ auxilia. Sed in tuam defensio-
 nem reiicere visum est omnia, & te vindice vlcisci im-
 probitatem hæc, Quod vt impetrari abs te sinas. per
 salutem tuam oro & obtestor. Iam audebo enim non
 petere amplius: vt ne istorum inductus fraude, mihi
 succenseas, sed vt maleficium etiam cum ipsis hoc ex-
 postules. Summa causse æquitas est: adde tuam auto-
 ritatem Imperator, tuamq̄ gratiam. Debet hoc ipsa
 abs te caussa impetrare, si non orem ego etiam. Vi-
 des enim quæ adnexa meo periculo sint: neq̄ sic he-
 bes tuus est intellectus, vt nō sentias, ad te quoq̄ pti-
 nere hinc aliqd. An putas liciturū tibi libere posthac
 decernere, si hortari libere mihi nō licet? Aut nō māt-
 feste vides meā perniciē esse tuę potestatis obsidionē
 tuicq̄ iuris vinculum? Me serua igitur, quem vides si-
 ne magno tuo incōmodo pdi nō posse. Da hoc famę

B

LVM CONQVESTIO.

tuę, si cuiusquam innocentię negas. Nam studia tibi
 mea nō narrabo hic: nec labores exponam: Et in da-
 gatam omnibus viis, per tot pericula, tot acerbis. ca-
 sus, literarum pariter ac rerum cognitionem non me-
 morabo. Et si enim factura erant hęc non nihil, ad con-
 citandam mihi apud te misericordiam: quę admodū
 illud quoq; , quod maiorum tuorum res gestas meis
 ornavi literis, tamen ex ipso meo factō, nulloq; peni-
 tus horū respectu, iudicari abs te volo, Qui si effecis-
 sem quod conatus sum, vt non liceret his amplius cō-
 pilare Germaniam, tuam maiestatem ludibrio habe-
 re, publicam libertatem conculcatam tenere, veritatē
 euangelicam prestigioso inducto fuce, omnium ocu-
 lis atq; auribus adimere, premium abs te postularē,
 tantum a supplicii metu abessem. Nunc qui beatum
 me arbitrarer, si hoc perfecissē, miserum non duco, si
 frustra conatus sum. Sed nihil frustra actum a me exi-
 stimo, te animum exigente, te necessaria de causa vin-
 dictam aduertente. Videmus infinite augeri hodie,
 quę maiores ante nostri cumulata plus satis putabāt,
 Videmus sed te monere non audemus. Quę seruitus
 in mortali Chrīste, q̄ captiuitas ista est? Aut quousq;
 q; aduersum fortissimos reges & populos iūcti, nu-
 gacibus, bullis, & inanibus paremus fabulis? Siccia-
 ne omnis extincta virtus est, omnis a Germania for-
 titudo exulat? Nihil animi, nihil mentis, nihil sensus
 relictum est? Sed bene agitur. Te nobis bona fortūa
 dedit. Te singulari quadam erga patriam hanc misera-
 ricordia & bñignitate Chrūs misit Carole Auguste,

qui insp
 cere vol
 tis vixi
 tus sum
 sam han
 ceat Sec
 debeo h
 QUID
 TI GE
 non pa
 quoq; l
 faciam
 mecum
 natui m
 q; diu f

¶ Ex a
 tibi: qu
 mam n
 non me
 feliciter
 de met
 malā, r
 nunqu
 oport
 ci nece
 xime c
 a tuo c

HVTHENICA AD ALBERT.

qui inspicias hæc, quicq; emendes. Quod te adeo facere volo, vt de me sollicitus amplius nõ sim; meq; satis vixisse putem, si quo scriptis ego & oratione hortatus sum, huc te factis ire videam. Audies tamen causam hanc, & iudicabis. O em̄ cognoscente te dicere liceat Sed licebit. Nam alium ego præter te iudicẽ nec debeo habere nec ferre possũ **ATQVE IGITVR QVID CVM EPISCOPO ROMÆ. EQVITI GERMANO?** Sed hæc tu statues. Ego interim non patiar, Imperium hoc, nomenq; Germanicum, a quoq; haberi ludibrio. Vbi si nõ possum aliud, hoc faciam tamen, quod adimere nemo potest: ut occulte mecum fremam indignitatem rei: ac fortunã quæ conatui meo defuerit, accusem. Vale Imperator, nobiscq; diu superstes viue.

Alberto Cardinali & Archiepiscopo,
Ulrichus de Hutten Salutem.

¶ Ex aliis cognoui, quid mandauerit Decimus Leo tibi: quo imperio, qua vi impellat, vt vincitum me Romanam mittas. Nam tu, quod debebas, vt mihi videtur non monuisti: forte quia obnoxius es Decimo qd vt feliciter tibi cedat, ex animo & amãter opto. Ille tñ valde metuo, ne rẽ vobis Ep̄is, totiq; ecclesiastico ordinĩ malã, rem atrocem & lugubrẽ cõciliaturus sit, ista sua nunquam prius audita insolentia. Quod videre vos oportet: & cauere multo ante, ne veniat tempus, vt dici necesse sit, non putaram, Vtinam liceret nunc maxime colloqui tecum. Atq; igitur male pereat, qui me a tuo conuictu, Principis, sic erga veram pietatem, sic

BRAND. CONQUESTIO.

erga bonos adfecti, abstrahit. Quo haud scio, an molestius in hoc aduerso meo casu euenerit aliquid. Sed obdurabo in omnibus his, aliquando dissimulabo etiam. Excludor ab aulis, ab urbibus, illa etiam (o dolor) aurea Moguntia, a publico conuictu, ab hominum consortio, homo nullius improbitatis reus, de nullo scelere, nullo malo facinore conuictus, adsertor veritatis: qui ad optima capeffenda monitor fui, & indicata causa excludor: tandem ad supplicium quoque Romam deposcor. Quis est vel guttam habens in se Germani sanguinis, quem haec indignitas non moueret? haec atrocitas non irriteret? Ille interim quasi vno pulsu iniekturus omnia, brachium saeculare imploret. O mentiam prope singularem, o vassaniam diu memorabilem, nisi qui hoc faciunt sanctissimi sint. Tuam conscientiam appello Alberte. potest quicquam agere, se indignum magis christianus Episcopus, qui toties iam renunciauit saeculo, quam si desperato brachio Domini, id est, dei filio, verbo dei, virtute dei, illud inuocet saeculare, id est, regnum mundi, quod dei non est, imo a dei regno ita seiunctum est, vt consortium non patiat. Quo de per Esaiam prophetam dicitur. Vt qui descendunt in Aegyptum, auxilium in equis sperantes, et habentes fiduciam in quadrigis, quia multae sunt & super equitibus, quia preualidi nimis: & non sunt confisi super sanctum Israel, & Dominum non requisierunt. Mihi contra satis est in brachio domini sperare, vt cum eodem propheta dicam. Ecce dominus deus auxiliator meus, quis est qui condemnet me?

H
Nā tinea
quam Pa
sunt. Qu
nis perfic
lum arun
cui si inn
perforab
cens inin
potuisse
domino
tatis eleg
veritas.
Roman
tas, aspe
vt lex de
vt semp
qui iug
mum ex
neno pe
iubet. N
abstrah
Hec br
precor,
vnquan
seruato
Anno.
S
Hoc
rim qd

HVTENICA AD ALBERTVM

Nā tinea comedet eos, qui a modestia illa christiana,
quam Paulus notam esse vult omnibus, tam lōge ab-
sunt. Qui non in spiritu ambulant, sed desyderia cars-
nis perficiunt: vt dici eis possit. Confiditis super bacu-
lum arundineum contractum istum, super Aegyptū:
cui si innisus fuerit homo, intrabit in manum eius. &
perforabit eum His ego princeps Alberte verum di-
cens inimicus sum factus. Neq̄ enim aliter displicere
potuisssem. Sed displiceam, dum auxilium meum sit a
domino, qui fecit coelum & terram: cuius viam veri-
tatis elegi. Nam veritas ipse est: & om̄ia mādata eius
veritas. Quod si narrant mihi fabulationes Episcopi
Romani, nullo bono zelo, sed lucri studio concinna-
tas, aspernabor, abiiciam, detestabor. Neq̄ em̄ sunt
vt lex dei. Quē vtinam sic esset cordi episcopo Leoni
vt semper cogitat noue Germaniam compilare. Nos
qui iugum Pontificium nostro iure detrectamus, pri-
mum excom̄unicationibus, postea gladiis etiā, & ve-
neno persequitur, postremo vinctos Romam abduci
iubet. Neq̄ enim huc vesanię prolaberetur, vnde aut
abstrahi eum statim oportet, aut misceri passim om̄ia
Hęc breuiter vt tempus tulit, Tibi omnem felicitatē
precor, hoc in primis, ne mali exempli contagio ad te
vnquam perueniat. Atq̄ igitur protegat te Christus
seruator & confirmet. Ex Ebernburgo Idib, Septēb.
Anno. M. D. XX.

Sebastiano de Rothenhan, equiti aur. S.

¶ Hoc pronante in me Decimi Leonis tonitru, inter-
rim qd tu facis? Qua spe, q̄ futuroꝝ cōiectura agis?

B iii

CONQUESTIO.

Et ista quādo audis (audis autem cottidie) que in me, absentem dicuntur, ab ecclesiasticis patribus, quid mutire audes? quid libere loqui? Nonne in te francus animus residet? auita libertas? Nō credo ita odisse Germaniam superos, vt non plurimi se mihi adiungant, quo efficiamus hoc, quod nisi prope diem fit, actum de libertate nostra est, actū de christiana veritate. Illa conculcatur enim, hoc imposito iugo: hæc aboletur, pudendis inductis ab illis impostoribus, nugis. Quamquam si destituar, soler me conscientia, & posteritatis spe. Neque enim ita extinguere hoc incendium potest, vt non aliquando, in maximam illorum perniciem atrociter sit exarsurum, Perquire istic quid agatur diligentissime: & apud nobilitatem, quando fieri oportunissime potest, de me quod in rem hæc sit loquere. Aliquando per epistolas mone quid habeas. Apud inimicos vero meos, ingentem meum, & fracti per similem metum simula. Sic fiet enim, vt me contemnāt isti. Questus sum Carolo Principi, de iniuria & atrocitate Romani Episcopi, vincitum me Romam abduci ad se petētis. Queror & principibus, populisque Germaniæ, nō quod mihi timeam, sed vt rei nouitate (solū enim nūquā prius experti sunt hoc Romanistæ) multorum animos ad vindicandū cōmunem libertatē accendam. Implorat ille brachium seculare. Ego domini contra virtutem, cōposita oratione inuocabo, Quis horum finis erit? Tu conice. Nos aliquid audebimus interim, neque vnquam segniter negocium hoc agemus. Vtinam sit in Carolo dignus ipso anius, &

F
hæc vindic
Ebernbur
Inuict
Elect

¶ lam tanc
dum esse R
toties frate
tres nostri
que nos g
tur etiam.
id quale si
Lutherun
qz crudele
nis esse hu
sti oues, n
insidiator
quod ibi e
aliquod e
ille, sic fun
vt sæpe in
lide simul
rat Luth
habituru
ptus ego
ibit ad cer
quis per
captum e
pes Rom
ficium est

HVTENICA AD FRIDER.

hæc vindicet ipse, Hoc summe in votis est. Vale. ex
Ebernburgo, Idib. Septemb.

Inuictis, principi Fridericho, Saxonū duci,
Electori, Vlrichus de Hutten eq. Germ, S

¶ Iam tandem video princeps Frideriche, obsequien-
dum esse Romane tyrannidi. Iam tandem post quam
toties fraterne moniti, toties rationibus conuicti, fra-
tres nostri Romaniste, non tantū nō mitius agunt ea,
que nos grauant, sed ferocius adhuc omnia experiū-
tur etiam. An non audisti, victum Romā peti me? et
id quale sit, quamq; iis dignum vides? Nunc autē in
Lutherum, qualem bone deus, quam violentam, quā
q; crudelem contorserunt bullam. Dicas plane Leo-
nis esse hunc rugitum: quem audientes miseræ Chris-
sti oues, non vt piā pastoris vocem agnoscant, sed vt
insidiatoris feri sanguinariam contremiscant. Est ali-
quod ibi enim Christianę mansuetudinis vestigium?
aliquod est apostolicę iudiciū modestię? Sic fremit
ille, sic furit. Sed tunc magis elucescit eius feritas, qm̄
vt sæpe in ea bulla, alium se fingit, & beneuolentiā cal-
lide simulat. Quale illud est, vbi blande Romā inuis-
tat Lutherū. Quasi vero ignoremus, quemadmodū
habiturus nos sit, siue psuasus ille vltro veniat, siue ra-
ptus ego vi cogar. Lutherus itaq; si me audiet, nunq̄
ibit ad certum supplicium: de me autem valde miror
quis persuaserit Decimo, tam facile & capi posse, &
captum e media Germania, per transitu difficiles Al-
pes Romam duci. Fac posse autē, est hoc pastoris of-
ficium est Episcopi, est Christi vicarii, nō accusare, nō

CONQUESTIO.

audire, sed primo statim ad poenā rapere: ad supplicium ducere: hominem christianum: culpa est autem omnis nostra, atq; omne crimen est, quod Euangelicam doctrinam, sui lucris studio ab illis iam olim antiquatam, pene abolitam etiam, ad suum vigorem, suamq; reuocare lucem conati sumus: Germaniam vero nostram, cui omnium orbis nationi maxime libertas competit, seruire, non patimur. Displicuit hoc illi pastoris at Christo placuit: nocuit perditę auaritia romanae curię, at prodesse incipit libertas diu iam inopi patrię. Neq; nobis cū vellemus inseruire Christo, vniuscuiusq; cupiditatibus gratificari licuit: aut cum iuuanda esset patria, cum illa facere potuimus Romanistarum factione. Itaq; pax non est cum illo nobis (sic em̄ ipse censet) quia cum veritate est. Quare sic dico, obsequendum illis tandem est, quando & maxime diripimur nos, & in summum euasit illorum improbitas. Forte etiam, quia tempus esse videtur. vt visitet deus omnem arrogantem, qui ingreditur super limē, qui complet domum domini dei iniquitate & dolo: & conculcetur corona superbię ebriorum Effraim. Omnino enim, nisi me omnia fallant, prope est, vt illa cadat Babylon magna, mater scortationū, & abominationum terrę, quę corrumpit terram prostitutione sui. Illa inquam omni spurcicia referta, om̄ibus obnoxia sceleribus, Romana sedes, quę cū a Christi institutis degat alienissime. Christi tamen vicem iactat gerere se hic: & solam iactat, caputq; prædicat se Ecclesię vniuersalis, imo ipsa esse hæc sola contendit: & suum

H
quoddam
postolicu
mundi h
pterq; ha
claves ob
aperire p
precio q
cet, eoru
cto, cade
nitus vo
citans di
& duplic
lo quo m
rificauit
tum & l
& vidua
modi. A
simili fal
accumu
ta sint, n
bit: Qu
Deus no
nibus. V
consilio
reditari
libertate
di nos v
nam aut
beamus

HVTTENICA AD FRIDER.

quoddam orbi ostentat idolum, personatum illū apostolicum, qui cum præter sæculi regna, ac diuitias mundi huius, & corporis voluptates nihil curet, propterq; hæc bella gerat, & sanguinem fundat, tamen clauēs obiicit fidelium oculis, & cœlum claudere ac aperire præ se fert: tanta fiducia, vt sacra illa & celestia precio quoq; nobis cottidie vendat, aut siquādo placeat, eorum vsū interdicit, bonis etiam. Cadet profecto, cadet. Iamq; a deo audire mihi videor, illam diuinitus vocem, quæ nos in πολικεΦελικυ hanc bestiam cōcitans dicat. Reddite illi, sicut & ipsa reddidit vobis: & duplicate duplicia, secundum opera eius. In poculo quo miscuit vobis, miscete ei duplum. Quantū glorificauit se, & in deliciis fuit, tantum miscete illi tormentum & luctum, quia in corde suo dicit. Sedeo regina, & vidua non sum, & luctum non videbo, & huiusmodi. Aut hæc ita sunt, aut ergo in re mirabiliter veri simili fallor, Possent adhuc augeri enim ista? Aut cū accumulari vltius non possint, & summe coaceruata sint, non soluentur? nō ruent? At quis illa vindicabit? Quis corrupta omnia & emendabit & corriget, Deus ne? Certe deus, sed hominum, vt sepe ante, manibus. Vbi vos quid agitis viri Principes? Quo nos consilio, qua iuuatis ope? Tu presertim, ad quem hereditario quodam iure pertinet, adserere Germanā libertatem? Quid in medium consulis? Quam iuuandi nos viam inuadis? Quem aditum occupas? Vt nam aut animus sit vobis qui potestis, aut vires habeamus nos qui audemus: vt cum agno hūani gñis

C

CONQUESTIO.

feruatore pugnemus, contra multicornem beluam,
 commune orbis Christiani malum, quę nunc multis
 cum viribus oppugnat veritatem, affligit sanctos, in
 captiuitatem ducit liberos, nostras exhaurit opes, fa-
 cultates deuorat, publicos suo exemplo mores corrū-
 pit, passimq; ab iis quorum in libro vite non scripta
 sunt nomina, adoratur: qui nobis dicunt, Quis simi-
 lis bestię? & quis poterit pugnare cū ea? Quare agis-
 te adeste vos q̄ potestis: & vbi ex nostro hortatu, ani-
 mum acceperitis, vestras nobis vicissim vires refun-
 dite. Sic fiet enim, vt ad sanitatem redeat hæc ægritu-
 do. Ipse quidem nūq; deero vobis sedulus hortator,
 atq; catenus inherebo, quatenus aut recipere virtutē
 videam, aut non esse fortitudinis capaces intellegam
 Tūc enim aliunde quęram huic malo remediū. Quę-
 ne fiat curate: cum quia potestis hoc facillime vos, tū
 quia turpissimum est, ab aliis q̄ ab iis, qui rerum ca-
 pita sunt, rem communem restitui. Non tantum iniu-
 ria nos afficimur qui monitores nos interposuimus,
 sed omnium iam oppressioni operam isti dant. Neq;
 hoc ferre, vt liberi debetis: neq; non auertere illud, vt
 Principes Romę olim Cato senior dicebat, ex magis-
 tratibus qui possent, nec propulsarent iniuriam, lapi-
 dibus esse obruendos. A deo putabat necessariū hoc
 in republica officium. Quam est autem indecorum,
 quam turpe, & foedum, orbis reginam nationem,
 cuiquam, nedum ociosis seruire sacerdotibus. Vti-
 nam enim Turcis pareamus potius, qui viri sunt, &
 in primis strēni, ac rei bellicę vt vix vlla natio periti;

H
 vt in fort
 cere culp
 cæ, & in
 vt audio
 ro domi
 dum stat
 care, vt i
 apposite
 Me quic
 pum hic
 tificē A
 est. Vo
 Lutheri
 adhuc p
 quando
 stantē r
 fiat nec
 in re sp
 nes, sen
 culcata
 puleru
 in vob
 Canci
 lo Rom
 Imper
 mū, q
 non p
 eman
 terant.

HVTTENICA AD FRIDFR.

vt in fortunam quę in bello potest plurimū, hanc reit-
 cere culpam liceat. Quinetiam mitius imperant Tur-
 cę, & in subiectos, æquiores sunt: neq; de religione,
 vt audio, pugnant, sed pro Imperio decertant. Hi ve-
 ro domini nostri, quem fraudandi ac diripiendi mo-
 dum statuunt: Religionem vero quis sic posset cōcul-
 care, vt ii, qui cum principatum in religione teneant,
 apposite contra Christum ac veram pietatem viuūt.
 Me quidē nostri vehementer pudet, quoties principi-
 pum hic etiam ordini, edicere aliquid video Ro. pon-
 tificē. At facit hoc ille quoties libet, q̄tiseq; in rē suam
 est. Vosq; vt video, obsequeotes habet sibi, nisi q̄ tu
 Lutherū foues, ab omnib. derelictū & quandā alere
 adhuc pristinę virtutis scintillā, quę saluberrimū ali-
 quando incēdium parere possit videris. Quod vt cō-
 stanter facias, etiā atq; etiam te hortor: cum quia vt sic
 fiat necesse est, tum vero quia de nullo alio potest hac
 in re sperari melius. Semper em̄ liberi fuerunt Saxo-
 nes, semper inuicti. Ac sæpe quidē vniuersa pene con-
 culcata Germania, soli restiterunt, soli externos pro-
 pulerunt dominos, & omne detrectarunt iugū. Nā
 in vobis cēseo Vestphalos, eosq; q̄ Cherusci olim &
 Canci vocati, eximiā v̄tutis suę specimē dederūt bel-
 lo Romano, atq; illū Germaniæ miserūt Arminium,
 Imperatorē omniū q̄ vsquā fuerūt, optimū & fortissi-
 mū, qd̄ ab hostibus etiā cōsequut^o testimoniū ē: qui
 non patriam modo, sed vniuersam etiam Germaniā,
 e manibus Romanorum, tunc quando plurimū po-
 terant, ac maxime florebant, eripuit: ipsos v̄o multis

C ii.

CONQUESTIO.

& incomparabilibus adfectos cladibus, strennue expulit & eiecit Ille igitur apud inferos liberator noster quid sentit nunc, quando videt, cum ipse fortes Romanos & orbis terrarum dominos, regnare hic non tulerit, mollibus sacerdotulis, & effœmiatis seruire Pontificibus? Nōne posteritatis pudebit eum? Illi autem Othones vestri quales fuerunt? & Henrichi quidam, vestri & illi sanguinis? Porro bello quod cum magno Carolo gestum est, annis plus triginta, quæ perspecta Saxonum fortitudo est? quæ virtus enituit? Adde illos qui deleuerunt vltimas Gotthorū reliquias, vestri enim fuerunt, quicquid Britanniam expugnauerunt: & expulsis indigenis. Anglos ex se & Scotos deduxerunt. Quid illos memorem veteres Cymbros, & Teutones, magno vrbis Romę malo, vestris e finibus in Italiam effusos olim? Deinde quoties ingressa Italia est illa natio, & cum aliis vna Gallias deuastauit, attactis etiam Hispanis? Sunt & in Sarmatas præclara illius facta. Et ab Hunis quondam, post ab Vngaris etiã, quas, & quam splendoras reportarunt sæpe victorias tui populares? Multa consulto prætereo, quia vniuersis fatis est meminisse, solos nunquam externis seruis se Saxones. Quod videre vos decet: ne cum maiores vestri tales fuerint, vos aliquid indignum hoc genere admittatis, Accepistis quidem & ipsi iugum in vos, a Pontificibus, superstitione vt omnes olim delinisti. Sed cum hoc malum quoddam vniuersim christiani orbis fatum interpretari liceat, facile infamiam eam noua abolebitis gloria, si authores sitis rei longe

HY
pulcherrimam vindictam
mania: quod
Christe, quod
nibus seru
ter hoc fit
tur defina
Imperator
cum ab re
auferamu
beralis vi
in malis e
cere hoc
nuus imp
corde non
ce miror
do me B
nitatem h
se conue
sicum m
bi reliqu
optimam
de & oc
ent que
persequ
pcutiam
us ipsi. S
bos,, an
quando

HVTTENICA AD FRIDER.

pulcherrimæ atq; honestissimæ, vt per vos in libertatem vindicetur vniuersa natio, sibiq; reddatur Germania: quæ nunc non intelligit, non sapit immortalis Christe, quid, & quam indigna patiatur. Nam cū omnibus seruire indecorum est, tum vel præcipue turpiter hoc fit, ab iis, qui imperare ipsi aliis debent. Aut igitur desinamus orbis imperium adscribere nobis, & Imperatores deligere hic, qui nomen habeant tantū, cum ab re absint longissime, aut strennue pontificiā auferamus tyrannidem, Omnis, vt Platoni videtur, liberalis virtus est, soli seruitute digni sūt mali. Prestat in malis esse, quam haberi optimos. Possent in nos dicere hoc. si esset hodie, quod in Eretrientes olim strenuus imperator Themistocles, gladium habere, sed corde nō esse præditos. Sic enim videtur. Quod vni ce miror, quæ cogitatio vos teneat Principes, quando me Equitem videtis, tam impacienter ferre indignitatem hanc. Multo enim magis hæc vobis cure esse conueniebat. Posses autem lachrymas effundere tu si cum multa egregie gessissent maiores tui, nullam tibi reliquam adeundę glorię occasionem fecissent. At optimam reliquerunt, & fertilissimam, tu modo inuade & occupa. sed non sine cede, non sine sanguine fi ent quę conamur. Hoc illi viderit, qui causam nobis persequendi sui dant: qui mihi dignis, vident, quos percipiamus gladio, cū alios gladio toties percusserit prius ipsi. Solent vero medici, amarissimos plerūq; morbos, amarioribus eluere medicamentis. Sic agat hic, quando aliter agi nequit, Existimo autē ne turpitudie

CONQUESTIO.

nostra (quod primum & precipue fieri decuit) incu-
catum tibi satis iam. De incōmodo vero & detrimen-
to quæ ab illa nobis sunt tyrannide, haud p̄inde mul-
tis agendum est, quod hoc quale sit manifeste omnes
intelligant. Videmus non esse aurum in Germania,
nec argentum pene: si quod reliquum vero est, ipsum
auarissime ad se trahit, nouis cottidie inuētis artibus,
ille sanctissimus Romanistarū Senatus: vbi quid eris-
puerit vero, tum in pessimos confert vsus. Vultis em̄
scire Germani, quæ vidi ipse, quid faciat Romæ no-
stra pecunia? Non nihil facit. Partem in nepotes suos
& cognatos profundit Decimus, habet autē ita mula-
tos ille tales, vt prouerbio locū dederint. Leonis Ro-
mæ cognati & affines Partem absumunt tot reueren-
dissimi, quos trigintaunum pater ille vno atq; eodē
creauit die: tot Referendarii, tot Auditores, Protho-
notarii, Abbreviatores, Scriptores apostolici, Came-
rarii, Officiales, & id genus alii Principis Ecclesie pri-
mates. Nam hi post se trahunt maxima adhuc cū im-
pēsa, Copiistas, Pedellos, Cursores, Scobatores, Mu-
liones, Stabularios, & scortorum vtriusque sexus in-
numerabilem turbam, ac lenonum exercitum. Alunt
& canes, equos, ac simeas, & cercophytecas, & hu-
iusmodi multa, animi caussa. Domus vero extru-
unt, solido quidam e marmore, & gemmas habent:
ecenantque laute, ac splendide vestiunt, & genio in-
dulgentes, secure deliciantur. In summa, nostræ pe-
cuniæ præsidio, magna ociatur Romæ pessimorum
hominum multitudo. Nulla ibi relligiōis cura, mag-

H
nus est co
bitror. Fr
sum obfig
positum v
diarii, ali
ssime deli
Has ob n
quotann
di quod l
materiar
Itaq; si p
decretum
uii, ille ap
Albis, a
tius, qu
istam pa
vt huc n
licam m
gionem
non fina
lius tyrā
luxurig
sim eru
mus fer
malis c
rare iul
ratori,
Roma
in ord

HVTTENICA AD FRIDER.

nus est contemptus, qualem vix apud Turcas esse ar-
 bitror. Fraudant, imponunt, furantur, mentiuntur, falsum
 obsignant, spe lucri omnia dicunt ac faciunt: pro-
 positum vero habent hi omnes, pecuniis nostris insi-
 diarii, alii viuunt vt edant atq; bibant, & sumptuosi-
 ssime delicientur: nostrisq; sumptib. assequuntur hoc
 Has ob res inmensam o Frideriche, auri vim Romā
 quotannis hinc mittimus, nec adhuc intelligimus, p-
 di quod sic elargimur, Imo non perdi rem tātum, sed
 materiam fieri adhuc magnorum infinite malorum.
 Itaq; si philosophari libet, ob idq; pecuniam abiicere
 decretum est: patent tot in propinquo maria: sunt flu-
 uii, ille apud nos Moganus, vltra Rhenus, tuus istic
 Albis, atq; alii. Demittamus eo, vt perdatur ipsa po-
 tius, quam perditionis causa sit vbiq; multis: dum
 istam pascimus turpitudinem Romæ, supflue adeo,
 vt huc non nihil inde redundet: dum hāc alimus pub-
 licam morum pestem, hanc ipsi fouemus vitę conta-
 gionem. Sed non abiiciemus: Tātum transferri alio
 non sinamus. Hæc prima & optima est destruendę il-
 lius tyrānidis via, hic modus. Certe ei subducto hoc
 luxurię fomento, minus se efferet, tractabiliores pas-
 sim erunt, Postea duce aliquo Othone, illum censebi-
 mus senatum, vrbē Romam lustrabimus, & eiectis
 malis complurib. paucos quosdam sua, illic sacra cu-
 rare iubebimus, regnare nō permittemus. Ipsi Impe-
 rato ei, si quidem esse volet, Imperii sedem reddemus.
 Romanum pontificem, vt equalitas episcoporum sit.
in ordinem redigemus. Sacerdotum etiā hic censu. m

CONQUESTIO.

minuemus. Ipsos ad frugalitatē perducemus, & pau-
 ciores faciemus, centesimo quoque delecto. De iis ve-
 ro qui fratres vocantur, quid statuemus? Quid enim
 aliud, quam quod ego censeo, abolendum omne mo-
 nachorum genus. Quod ignorari non debet, si fiat,
 quam sit vtile quamque fructuosum reipub. christiane
 futurum. Primum enim coactis tot sectis, tot concilia-
 tis inuicem diuersitatibus, ablata viuendi dissimilitu-
 dine, interstina similtas cessabit, prauę æmulationis caus-
 sa non erit, neque inuidię materia suppetet. Omnes in
 Christo vnum erimus. Stabit publica concordia, ac
 inter nos omnes cōiungemur, vt exterius differamus
 ab aliis. Nemo tunc mollis & delicatus vel auarus ad
 sacerdotia, vt nunc, adspirabit. Probi & docti, qui vi-
 tę quidem exemplo meliores alios faciant, doctrina
 vero multos erudiant, ipi accersentur. Deinde, quod
 optandum in primis est, tot hypocrite desinent simpli-
 ci plæbi fucum facere, pauperum sudorem ac sangui-
 nem emendicare, omnes exhaurire, se implere, sub fal-
 sa religionis specie fraudare, & decipere. An non vi-
 des quot magni nebulones que callidi veteratores, sub
 monachali cucullo, magna nonnumquam flagitia patrāt: &
 quod multi nunc insidiosi accipitres, columbinā sim-
 plicitatem simulant: multi rapaces lupi agniam præ-
 ferunt innocentiam? Quorum tamen si qui meliores
 sunt, sua quedam & noua superstitiose sequuntur,
 impie ab iis que Christus instituit præuaricantur. His
 tot Germaniam atterentibus, magisque ac magis omnia
 deuorantibus ablati, simul ea que in nos ferunt Romar

H
 nista, dir
 multum e
 aut quale
 terit: nem
 pagentur
 tur, vt mu
 unt, stipe
 citus quo
 mi alantu
 summa, v
 beatur ra
 tes Bohe
 q, aduer
 hibiti era
 lent, nec
 pontificu
 to iam te
 nuper ve
 dere sibi
 Etiam T
 niandi v
 eorum q
 bile apu
 hoc affli
 xisse Ecc
 mant R
 schola)
 an vero
 lice mor

HVTTENICA AD FRIDER.

nistæ, diripiendi licentia adempta, multum hic auri,
 multum erit argenti. Verum id quantūcūq; nobis,
 aut qualecūq; relinquetur, in meliores veri vsus po-
 terit: nempe vt alantur magni exercitus, & Imperii p-
 pagentur fines: etiam Turcæ, si videbitur, debellentur,
 vt multi qui per penuriam furantur nunc & rapi-
 unt, stipendiis tunc viuant. Vt qui aliter egent, publi-
 citus quo inopiam tolerant, accipiant. Vtq; doctissi-
 mi alantur homines, & literarum studia foueant. In
 summa, vt virtuti præmia sint, internecq; egestatis ha-
 beatur ratio, ignauia exulet, fraus occidat. Hoc viden-
 tes Bohemi, per omnia nobiscum facient. Nam ante
 q; aduersus auaros sacerdotes sibi consulissent, pro-
 hibiti erant. Facient & Græci: qui cum ferre nec vele-
 lent, nec possent Romanam tyrannidem, Romanorū
 pontificum instictu, pro schismaticis sunt habiti, mul-
 to iam tempore. Ac Rutheni erunt nostri, qui cū esse
 nuper vellent, repulsi a Sanctissimo sunt, iubente pen-
 dere sibi aureorum quotannis quater centena milia.
 Etiam Turcæ minus oderint: nec vlli Ethnicici calum-
 niandi vt prius occasionem habebunt. Hactenus em̄
 eorum qui religioni præfuerunt, vitæ turpitudine, odi-
 bile apud alienos Christianum nomen reddidit. Erit
 hoc afflixisse fluctuantem Petri nauiculam, destru-
 xisse Ecclesiam dei. & (quemadmodum sacrilegi cla-
 mant Romanistæ, foeda vociferatur Epicureorum
 schola) inconsutilem Domini tunicam discerpisse,
 an vero accessione tot populorum, emendatis pub-
 lice moribus, & contagiosis ablatis e medio exēplis,

D

CONQUESTIO.

depurgasse, prouexisse, & auxisse: Vides igitur, quā nolim abolitam charitatem, sed deuictis iis quæ obstant, locum ipsi facere: quam nolim destructā ecclesiam, sed relegatis Antichristis impostoribus, bene christianis his, & vitę synceritate commendatis, ad ecclesię curam prebere aditū: Itaq; hoc erit restituī charitatem, augeri Ecclesiam, & dum christianę in vniuersum reip. consulitur, magno interim commodo patriam afficere. Nam facile inter equales conuenit: & qui vitę similitudine tenentur, mutuū plærumq; amorem vltro concipiunt. Expulsis autem ignauis fucis, melliferę aduolabunt apes, quæ secure ista nobis restituent aluearia. Ibi tum reddita sibi pietas se tuta consistet: poteritq; durare. Nam haud erunt irritamenta malorum diuitiæ, neq; ad vitæ dissolutionē vocabit mollis opum luxuria. Hæc vtinam aut velletis vos q̄ potestis, aut possem ego qui volo. Quod si flectere vos nequiero, neq; alibi etiam incendium quo hæc adurantur excitare, quod prestare tamen solus poterō, nihil admittam forti indignū equite. Neq; vnq; (donec quidem sana mihi mens constabit) vel tantillum ab iis quæ proposui discedam: vestri autē quos a virili fortitudine degenerare videbo (si quidem videbo) miserebor. Maneboq; liber, quia mortē nō timeo. Neq; vnquā de Hutteno audiat, qd̄ externi aliter cuius regis, quantus quātus erit ille, nedū ignauī Pontificis imperata faciat. Tantum aberit, vt illā vobiscū adorem multicipitem bestiam, cū quia nō feret hoc mea natura, neq; me dignū arbitrabor, tū vel maxie,

HV

quod tim
diæ phia
deserere
fari inter
circumsta
possum.
sum. Sed
tione. G
vbi maxi
Ecquis p
ri: Hæc a
gnum es
stimauī,
te excita.

Omn
Pri

¶ Cum
ptis, pd
ui, & of
Roman
tu, de lu
si, de Cu
spiritua
carnis n
tatib. de
sanctio

HUTTENICA AD GERMANOS.

Quod timebo, ne illę effundantur in me diuine iracundię phialę. Nunc autem vrbes desero, quia veritatę deferere non possum: liberrimeq; lateo, qđ libere verari inter homines non licet, magno cum periculi, qđ circumstat, contemptu. Mori em̄ possum, seruire nō possum. Etiam Germaniam videre seruientē nō possum. Sed aliquando reor, facta ex his latibulis eruptione. Germanorum fidem implorabo: & ibi forte, vbi maxima erit hominum conuentio, exclamabo. Equis pro publica libertate audet cum Hutteno mori? Hęc ad te pro animi commotione magis, q̄ te dignum est, libere. Sed bene de te sperabam. Igitur existimaui, ad liberum scribendum mihi libere. Vale, & te excita. Ex Ebernburgo, tertia Idus Septembres.

Omnibus om̄is ordinis ac status in Germania:
Principibus, nobilitati et phębeis, Vlrichus:
de Hutten Eques, Orator & Poeta
laureatus. Salutem.

¶ Cum veritatis amore, simul & patrię studio, ea scriptis pdidissē nup, quę reticere, & impiū satis putauī, & officii eē haud q̄q; mei arbitrat^o sū, de inmodica Romani Pōtificis potētia, de pueris vr̄bis Romę statu, de luxu & auaritia Sacerdotū, de Symoniaca heresi, de Curtisanorū improbitate, vniuersim de iis, q̄ cū spirituales vocari postulent, nec viuunt ex spiritu, & carnis negotia tractant omnium auidissime, ac voluptatib. dediti sunt perditę, de nouis semper Pontificū sanctionibus, ac violentia cottidie bullarum plus:

D. ii.

CONQUESTIO.

quam tyrannica, & id genus alia, quibus multipliciter ac prope infinite Christianę veritati derogat, hæc natio grauissime opprimitur: essetq; adeo omnia manifesta, vt negari non possent: adeo iniqua, vt nec excusationem acciperent, & defensionem excluderent: ego vero cum in literas referrem, non tantum non cõsciũs essem alicuius mihi delicti, vt penã metuerẽ, sed bene meritũ etiam, vt premiũ sperare auderem: vt qui ea mōnerẽ, quæ ex Christi instituto cum essent, me quidem digna videbantur, & religioni consentanea, publico vero etiam necessaria. Nã id plane conabar afficere, vt aliquando resipiscant Isti: quone nimium iustas persequendi sui caussas, populo Christiano præberent. Cum hæc inquã conarer, atq; hoc animo hac spe, hac fide conarer, eam statim sensi hominum commotionem, quæ esse solet, quoties nouis studeatur rebus, aut aliqua imminet publico euersio, grauẽ scilicet infensionem, horribiles minas, terrores admodum vehementeis, præsens periculum. Nam ex amicis, anathematis fulmen nunciabant aliqui in me distringi, quidam carceres, aut aperte cõdem: nonnulli horum nihil, sed destinatam clam necem mihi: eamq; aiebant, siue immissa ex improuiso sica, siue propinato veneno patratum iri, Certe abolitionem mei existimabant decretam omnes. Quidã se etiã scire palã fatebantur, quæ prodere nõ auderent. Quinetiã ex urbe Roma certior factus sũ, qb. curãtibus, tã grauia in me cõsulãtur. Cumq; descẽdissem in Brabantia pau-
lo post, & dies aliq̃t in aula iuictissimi regis ac dñi nri

HV

Caroli ver-
sum, si me-
enim potiss-
tas insidia-
gerem. Ea-
tempfi. V-
iam simul-
nollem: ca-
perem ne-
Germani-
ab amicis
niciem, ia-
Diceban-
periculũ
apud Ge-
tisanis q̃t
non falso
runt que-
so Rheno-
te occur-
cere, imp-
nẽ decre-
& Mog-
curfus et
modũ m-
passim, e-
Quare e-
conclama-
exponer-

HVTENICA AD GERMANOS

Caroli versarer, monitus statim a necessariis ibi meis sum, si me seruatum vellem, vt discederem statim. Ibi enim potissimum dispositā mihi fraudem, ibi collocatas insidias: nec fieri posse vt effugerem, nisi mox fugerem. Ea accepta fama, primū innocentia fretus contempsi. Verū vbi hęc non vnus & alter, sed cōplures iam simul deferre ceperūt, cur monitionem accipere nollem: caussa visa nō est, cur inde me cofestim prorsū perem necesse visum. Nō dico quis insidiatus mihi sit Germani, nec omnino q̄ vere insidiatus aliqs sit, sed ab amicis monitum dico, iam imminere meo capiti perniciem, iam non longe a mea internitione abesse me. Dicebant vero, cum scire maxime vellem, vnde mihi periculū esset, aut vnde insidiæ, eos qui Pōtificis Ro. apud Germanos agunt negotia. conari hoc, & a Curtianis q̄t̄ hi, aut quiqui sunt, cauēdū mihi esse. Sed non falsos esse, qui tunc monebant, documento fuerunt quę insecuta sunt. Nam & redeunti mihi aduerso Rheno, q̄ ab vrbe Ro. venientes, vt multi tunc, forte occurrerunt, palam dixerunt, Romę omnes hoc dicere, implacabilē irasci mihi Pōtificē, eū persecutio nē decreuisse iam cōtra me quantū fieri possit atrocē: & Mogunciam vbi redii, factus obuiam amicorū cōsursus est, gratulatiū, q̄ sibi redditus esse: q̄rū aliq̄ ad modū mirabant qd̄ viuerē. Dicebāt em̄, & fama erat passim, eas esse insidias mihi q̄s difficillimū sit euadere. Quare etiā diu iā salutē meā desperarint, ip̄m me pro conclamato pene habuerint. Superuacuum est nunc exponere, qd̄ præterea itellexerim ibi. Verū vt Frāco

D iii

CONQUESTIO.

furdium inde perueni, ecce ab amicis epistolæ ac nū-
 cii, quidam etiam præsentis ipsi docent, iam literis cō-
 tendere a quibusdam in Germania Principibus Epi-
 scopum Romanum, nonnullis suo iure etiam impera-
 re, vt vinctum me Romam mittant: idq; e sūmis vni,
 quem hoc maxime posse arbitretur, obnixè adeo, vt
 nisi faciat, atrociam omnia diminetur, seq; non amicu-
 iam vltra denunciât, sed inclementē fore predicat. Ibi
 tum, qui amici fuerant, territi complures sunt, ac ani-
 mo perculsi. Neq; ita longe post, qui imbecilles erāt,
 nec animis valebant satis, abstinere ceperunt. Nā vix
 dum agnitum erat, vera monuisse hos, cum alia con-
 tinuo fama, alius terror accedit eadem apud Carolū
 regem conari quendam Pontificis oratorem: eiq; ab
 illo demandatum, vt vbiubi incidat, comprehensum
 me adgrediatur. Quare etiam, vt vbiq; hoc sibi per
 Germaniam liceat, auctoritatem Caroli deposcat sibi:
 & quod in vltimis fieri solet, brachiū seculare im-
 ploret. His tot tātō cum terrore obiectis subito, cum
 videam plane fieri, iam quæ cogitari prius cum audis-
 sem non credideram, & ea hæcenus sim molitus, quæ
 cum publico bono & patriæ commodo, summam ho-
 nestatē, optimam fidem, ac veram in se religionem cō-
 plectantur, & quæ accusare non liceat, probare eti-
 am necesse sit: tamen ob imminentis clam ac vi periculi
 magnitudinem (neq; enim publice quicquā me-
 tuo, aut iure metuo) locus mihi amplius in Principū
 aulis non sit, & in amicorum vt ante negotiis versari
 vltra non liceat: in summa (quia vbiq; Cur tificiani sunt,

HV

habentq;
 tifici, aulic
 hi penit
 culpa, sed
 ci non pa
 huiusmo
 malorum
 lico: sed i
 fertione,
 catione h
 midare n
 re cum o
 rim: neq;
 stant ver
 dem, vt
 tis, & p
 ant, sed
 candi. C
 te, vt eff
 stianæ v
 tum iam
 stre fuc
 auia C
 ductur
 seruitu
 Pontif
 benefi
 merun
 delege

HVTTENICA AD GERMANOS

habentque venenum & siccas, & vt gratificentur Pontifici, auluri omnia creduntur) publico interdictum mihi penitus cognoscam, idque nullo meo errore, nedum culpa, sed istorum (qui cum sic viuunt, verum in se dici non patiuntur) vi ac violentia, cum aperte videam huiusmodi inquam, nec aliter declinare liceat, cedam malorum potentiae aulis, cedam conciliis, cedam publicis; sed ita cedam, vt interim tamen, neque a veritatis adsertione, ad quam referenda omnia sunt, neque a vendicatione libertatis patrie, pro qua mortem etiam formidare non debeo, discessurus vnquam sim. Qua in re cum occupari totis viribus multo ante proposuerim: neque tamen cum pie hortarer, vt placide que obstant verterentur, profecerim, eo necessitatis cogor tandem, vt non iam querendi sint, qui adserende veritatis, & patrie libertatis vindicande authores mecum fiant, sed qui vitam ac salutem meam conseruent inuocandi. Quare ille ego, qui circumspiciebam paulo ante, vt essent, qui laboranti inter tot oppressores Christianae veritati opem ferrent: eique detergerent, inductum iam olim, magno cum dedecore religionis nostre fucum, ac istud excuterent iugum, quod pro sua auia Christo imposito, ab antichristis tyrannis inductum est acerbissimum, & foeda e medio sublata seruitute, qua tot iam saeculis opprimimur a Romanis Pontificibus priscam repararent libertatem, quam benefice suis Christus dedit, isti nimis inciuiliter ademerunt, crudeliter lacerarunt, pene etiam funditus deleuerunt: ille inquam ego, cui haec & huius-

CONQUESTIO,

modi paulo ante cordi fuerūt, idem nūc, vt viuā, atq̄
 hæc diutius agere possim, cogor tot clausus insidiis,
 tot agitatus persecutiōib. omnium consilia, omnium
 opē atque operam implorare. Sed quo confugiam?
 Vnde auxiliū petam? Vos apello, vos obtestor Pri-
 cipes ac viri Germani. Bene meritos eiici, innocentes
 plecti sinetis? Ah ne facite. Ne hāc in vos accipite no-
 tam; vt cū in extraneos semp hospitalis ante German-
 nia fuerit, vos in domesticū fuisse nō bñigni videami-
 ni. Atque hoc cauete: ne si vos me destitueritis, neces-
 se sit externa implorare auxilia, peregrinā efflagitare
 opem. Non iure oppugnor, sed vi & factione aduers-
 sariorum opprimor. Non appellat me ius, aut acquie-
 tas, sed compellit libidinosus inimicorū furor. Vbi ē
 virtus Germanorum? Vbi illa omnibus nationibus
 cognita, omnib. populis decātata fortitudo nr̄a? De-
 fendite oēs vnū, q̄ oīb. vnus laboraui: & iā essem. Cer-
 te em̄ labor fuit ille meus, fuitq̄ conatus. At vero euē-
 tus moderari, ex dei id voluntate est, non hoīs voto,
 Mihi quidē p̄inde periculū est, ac si quod vestra cause
 sa pie volui, feliciter essem assequutus. Et iam enim es-
 sem in gratia Ro. Pontificis ego, nisi voluissem in pa-
 trię commodum, & publicam vtilitatē vertere, q̄cqd
 tot laborib. tam dura ac difficili peregrinatione, tot p̄-
 acerbissimos casus, in tanta fortunæ aduersitate que-
 situm mihi & comparatum est, tot vigiles o Germani
 noctes, tot diurna nocturna q̄ passim itiera, tot ex-
 haustos labores, tot perpessas acerbitates, tam despic-
 cabilē toleratā paupertatem, tot annorū exilium, qd̄ in

HV
 flore etatis
 sit patriæ a
 sam perire
 circo, vt be
 accusator f
 Non crim
 ad supplic
 tā caussa o
 os habeat,
 cidi? Si acc
 princeps C
 fugio iudi
 Tantum v
 nocens pe
 tuum fing
 adspergi,
 me effoerū
 tudine ad
 cognatio,
 simi homi
 tur, Si glo
 negligite
 erumna n
 ti, vos mē
 diuellar i
 hoc cœlo
 suavis cor
 ram? Nec
 mane sup

HVTENICA AD GERMANOS

flore etatis perculi. At suavit hoc veritatis studiū, suavit
 sit patriæ amor. Quo minus hanc finite officii impen-
 sam perire mihi. Fructum laboris ferre liceat, vel idcirco,
 vt beneficium agnouisse videamini. Nondum
 accusator fuit, nondum testis. Non vocor ad iudiciū.
 Non crimen imputatur. Tantum ad pœnam rapior,
 ad supplicium deposcor. Sinitis indemnatum, indica-
 tā causa occidi? & cum gladios Germania & laqueos
 habeat, quibus fontes puniantur. Romæ sinitis oc-
 cidit? Si accusabor, vobis vnus iudicet, ille communis
 princeps Carolus: si conuincar, hic occidi detur. Nō
 fugio iudiciū. In medio vestrum cōsidenter versor.
 Tantum vim fieri ne permittite: saltem ob id, ne si in-
 nocens peream istorum violentia, aliquando in mor-
 tuum singant crimen. Hanc ne finite generi meo labē
 adspergi, si me vtcunq; tractari parum refert. Hoc p-
 me effocti etate parentes orant. Hoc attoniti rei insue-
 tudine adolēcentes fratres deprecātur. Hoc tota vos
 cognatio, innumerabilis amicorum grex, tot doctis-
 simi homines, tot generosi proceres, orant & obtestā-
 tur. Si gloriæ vestræ consului Germani, vos ne famā
 negligite meam. Si laudis vestrę opérateur fui, vobis
 erumna mea cure sit. Si vestrum honorem amplifica-
 ui, vos meam incolumitatem ne deserite. Ego ne hinc
 diuellar infelix? ab hac terra? quæ me natum excepit:
 hoc cœlo? quod aluit: his hominibus? quorum tam
 suavis consuetudo est. Hos ego focos, has aras dese-
 ram? Neq; in exilium ibo, vt misere viam sed ad im-
 mane suppliciu, vt turpissime pereā, abripiar? Este au-

E

CONQUESTIO.

xilio populares: ferte opem: ne vīcula finite indui mihi, qui repellere a vobis ea conatus sum. Corroboratā quidem multa vetustate licentiam, in meam tamen pāniciem exire ne patiamini. Officiū prēmium a vobis repeto, etiā beneficiū debitum. Propulsate externā vim a populari, ab eo qui de vobis bene meritus est: qui si noxius est, in vobis puniri sustinet. Nō libet accusare, occidere licet. Cunctę magnę mihi honestatis conscius sim, de nulla vnquam turpitudine reus fuerim, petor veneno, petor gladio, & Romam protrahor: ne quorum hęc mentes cogitant, eorū oculi voluptate se sua fraudent. Quis vestrum adeo durus, adeo est adamātinus, vt ei nō lachrymas exprimat hęc miseria? Tu Christe, qui omnia intueris, vindices ad hanc calamitatem oculos dirige. At vos o Germani, defendite vestrum ciuem, defendite innocentem, vniversi quidem pro vno, sed communi tamen omnium causa dimicantes. An obscure preuidetis iam, quibus ex meo supplicio, quale preiudiciū sit futurum? Atque igitur ne longius serpere exemplum præcauete. Mea calamitas vestrum periculum est, meum exitium vestra captiuitas. Aperite oculos Germani, & cognoscite, vbi versemini, & quo deducti sitis. Non accusor, quod male vixerim sed quod bene senserim ob id vō plector. Non citor reus, quod aliquem leserim, sed quod lesos multos vindicare voluerim, supplicio deprecor. Nemo in Hutteno culpat, quod alicui vim fecerit, sed quod vim veritati factam, optima fide propulsare conatus sit. Ergo nō crimē meū est, qđ nouū

HVT
aliquod hi
quod vetu
in publicat
tur, resting
citur, sed fu
nus inuide
mani, vest
re eos, qu
quod opp
terposui,
hęc ego c
tum adhu
mihi mea
manorum
occidere n
nire. Om
tia fertur
ditionis h
que obtin
cero: si v
rimum si
fenditis,
inerit, eg
Egdem in
rapiat D
qui redin
dederunt
um obse
prædam

HVTTENICA AD GERMANOS.

aliquod hic incendium excitauerim, sed bene meritū,
 quod vetus hoc Romane avaritiæ, nunc demum, quā
 in publicam perniciem longissime latissimeque diuaga-
 tur, restinguere sum adgressus. Nulla turpitudine obui-
 citur, sed summa honestas imputat. Nemo mihi bo-
 nus inuidet, tantum oderunt mali. Vestram fidē Ger-
 mani, vestram integritatem. Prohibete iniuria vince-
 re eos, qui iure certare noluerunt. Nec ab illis ferte
 quod opprimar: qui ne vos opprimerent, ipse me in-
 terposui, meam vitam in discrimen conieci. Sed quid
 hæc ego commemoro? Date hoc mihi, quod nega-
 tum adhuc nemini est: ut si quis accuset, dicere causam
 mihi meam liceat, Vetus hoc est, & intime insitū Ger-
 manorum consuetudini: indemnatum, indicta causa
 occidere neminem, etiam ex infimis: neque aliter pun-
 nire. Omnibus iudicium datur, de omnibus senten-
 tia fertur. Ne hoc mihi negate, quod postremæ con-
 ditionis hominibus datur, quod despectissimus quis-
 que obtinet. Certe profecto, si dicenda causa sit, vi-
 cero: si vi ac violentia decertandum, in vobis ut plu-
 rimum situm est, qualis futurus sim. Nam si vos de-
 fenditis, salua res est. Sin deseritis, periculum quidē
 inerit, ego tamen conscientia fretus non desperabo.
 Eodem in Domino speraui, & eripiet me, nequādo
 rapiat Decimus Leo animam meam, dum non est
 qui redimat, neque qui saluum faciat. Iam enim circū-
 dederunt me canes multi, & conciliū malignanti-
 um obsedit me. Susceperunt me sicut leo paratus ad
 prædam, sed auertet deus mala inimicis meis, & in

CONQUESTIO.

veritate sua disperdet illos. Quoniam ipse liberabit
 me de laqueo venantium Curtisanorum, & a verbo
 Leonis Decimi aspero. Furiis quidem, & stimulo cupi-
 ditatis sue preceps fertur: sed ita longe abest, ut ab
 eo tutus esse possim. Reliquum a Curtisanis pericu-
 lum est Germani. Hi instant, hi urgent. Quibus &
 si iratus est deus, tamen obsistere vos decet. Nam su-
 orum manu impios punit deus. Prius misere diuexa-
 runt hanc nationem, nunc perniciem moliunt eis preser-
 tim, quos mysterium suum perdere vident. Quod fe-
 retis Germani? Neque vos huic furentium libidini op-
 ponetis? Atque ut plane intelligatis, a quibus insidiae
 mihi fiant, hi sunt, quibus authoribus, quibusque ministris
 ea fiunt, quae ego nisi reprehendissem, iam saluus essem:
 si laudassem, etiam beatus. Hi, ut contumeliam nove coti-
 tidie patriae haec, adiumento sunt, consilium dant, opere
 aduertunt, impii Curtisani, detestabiles Symoniaci,
 qui istam miscent abominabilem publice praxim, qua
 Christo illuditur: veritati fucus fit: Germaniae, non tam-
 tum, quando in pecunias eius & possessiones impe-
 tus istinc fit, detrimentum adfertur, sed populi etiam
 mores, pessimis inductis ab urbe Roma exemplis de-
 prauantur. Ab ipsis enim sunt istiusmodi malorum causa-
 sae, qui cum tanto suo comodo ministri sint Romani
 Pontificis, hoc faciunt posse illum, a quo longissime alio-
 quin aberat. Horum opera fit, ut regnet Superstitio,
 vera exulet pietas. Hi animarunt Romanos Pontifices
 in tantum, ut constitutionibus ad lucri sui intuitum latius
Euangelicam abolere magna ex parte doctrinam ad-

HV
 gressi sint,
 pascunt in
 nia hic no
 perniciem
 laqueum
 nili destru-
 tis. Hi sunt
 Hi Roma
 capiunt: &
 tiatur illa
 te, qui vo
 omniscip
 authores
 rum mer
 absolutio
 qui sacra
 runt, cum
 plo olim
 concinna
 huius ca
 has turb
 mihi dis
 ob caus
 texti, rap
 Quonia
 nonnihi
 accesser
 esse nol
 um con

HVTTENICA AD GERMANOS

gressi sint, Hi illam alunt Romanam voraginem, illū
pascunt insatiabilem istic gurgulionem, qui patrimo-
nia hic nostra deuorans, hanc illinc reuomit morum
perniciem. Atq; hi effecerunt, vt hunc illi natiōi huic
laqueum induerint: quem vereor, ne haud soluatis,
nisi destructis his: ne haud nisi aboleantur hi, enode-
tis. Hi sunt quasi quidam in patrię malum nati illices.
Hi Romane mensę aucupes, qui quod Roma voret
capiunt: & capiunt tam nimis multum, quam non fa-
tatur illa vorando. Aperite oculos Germani, & vide-
te, qui vos hic dispolient, qui apud exteros infament,
omnisq; vobis male fortune, omnis deprauati status
authores sint. Atq; ecce vobis sceleratos Indulgentia-
rum mercatores, sacrilegos gratiarum, dispensationū
absolutionū, & omnis generis bullarum institutores
qui sacrarum rerum mercatum in ecclesia dei institue-
rūt, cum prophanarū ille emptores & venditores tē-
plo olim eiecerit. Qui istas architectant fraudes: illos
concinnant dolos, vnde hęc est seruitus, hęc nationis
huius captiuitas. Qui me impeditum reddiderūt: in
has turbas, hanc inquietudinem coniecerūt. Qui hoc
mihi discrimen, hoc periculum conciliarūt, haud aliā
ob causam, quā quia suas artes prodidi, crimina dex-
texi, rapinis obstiti, grassaturę impedimentum attuli.
Quoniamq; per me quadam ex parte effectū est, vt
non nihil ipsorū decesserit lucro, verę pieiati multum
accesserit, Semper tumultum fugi: seditionis author
esse nolui: atq; vt intelligatis, quam non fuerit me-
um consiliū, publicam isti statui euerсионē moliri,

E iii

CONQUESTIO.

latine scripsi quasi secreto admonēs: neq̄ vulgum habere statim consciū volūi: aut populares mox contingere aures: quāuis cur hoc facerem, plus satis cause haberem: nunc quia sanitatis capaces esse pie admoniti non videntur, sed fraternę adhuc correptioni exitium obuertunt, nihil vel sic grauius consulam: tantū vim fieri queror mihi, & iniuriā fieri queror: vestraq̄ Germani opem inuoco, vestrū auxiliū imploro: non quidem vt hos perdatis, sed vt me seruetis. Neq̄ em̄ adhuc author esse volo, licet tot modis laceffitus, vt quia male fecerunt puniantur: tantum ne posthac faciant, cauere peto. Hoc si non orem ego etiam, ipsa vtiq̄ causa impetrare debuit, Quę si quando ita cordibus vestris incesserit, vt oculis iā obseruatur, neq̄ mihi q̄rēdi amplius causa erit, neq̄ vobis opē ferēdine cessitas imponet. Valete, & videte, q̄rto calē. Octob.

DIRVMPAMVS VINCULA
EORVM.
ET PROIICIAMVS A NOBIS
IVGVM IPSORVM.

ulgum ha
mox con
fatis caus
pie admo
ptioni exi
am : tantū
: vestracq
loro: non
Necq em
essitus, vt
ost hac fa
m, ipsa vi
ita cordis
r, neq mi
ē ferēdine
ē. Octob

A

IS

503
Georgs-B.

Hoc in libello hæc continentur,

V L R I C H I
De Hutten, Equitis Ger
mani, ad Carolum Imperatorem, ad
uersus intentã sibi a Romanistis
vim & iniuriam, con-
questio.

Eiusdem alia ad Principes ac viros Ger-
maniae de eadem re conquestio.

Eiusdem a
Frideri
cipe

I A C

